

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

- N.B:** 1. Attempt **any five** questions selecting **not more than three** from **one** section.
 2. **Figures** to the **right** indicate full **marks**.
 3. Draw neat diagrams wherever necessary

SECTION - I

1. Attempt **any two** of the following : 10
 - (a) Explain Cournot's model of oligopoly. 10
 - (b) Explain price output determination under centralized cartel. 10
 - (c) Explain the prisoner's dilemma in game theory. 10

2. Attempt **any two** of the following : 10
 - (a) Explain factor price determination under competitive factor and product markets. 10
 - (b) Discuss the loanable funds theory of interest. 10
 - (c) "Profit is a reward for risk and uncertainty bearing." Explain. 10

3. Attempt **any two** of the following : 10
 - (a) Discuss the attainment of a general equilibrium in production and consumption. 10
 - (b) Show the relationship between marginal conditions of Pareto optimality and perfect competition. 10
 - (c) Explain the Kaldor-Hicks compensation criterion of social welfare. 10

4. Attempt **any two** of the following : 10
 - (a) What is information failure? Explain the concept of missing market. 10
 - (b) Explain the problems of adverse selection. How it can be overcome by market signalling. 10
 - (c) Explain the efficiency wage theory. 10

SECTION - II

5. Attempt **any two** of the following : 10
 - (a) Derive IS curve and explain its features. 10
 - (b) Show the relationship between slope of LM curve and effectiveness of fiscal policy. 10
 - (c) Show the derivation of the Aggregate demand curve from the IS-LM model. 10

6. Attempt **any two** of the following :

- (a) Explain the arguments in favour of and against fixed exchange rates. **10**
- (b) Discuss the purchasing power parity theory of exchange rate. **10**
- (c) What is disequilibrium in the balance of payments ? Discuss the measures for correcting disequilibrium in the balance of payments. **10**

7. Attempt **any two** of the following :

- (a) Discuss the classical theory of international trade. **10**
- (b) Explain with the help of offer curves the determination of equilibrium terms of trade. **10**
- (c) Explain the arguments in favour of protective trade policy. **10**

8. Attempt **any two** of the following :

- (a) Explain the features of public goods and merits goods. **10**
- (b) Discuss the ability- to -pay principle of taxation. **10**
- (c) What is excess burden of taxation ? How is it measured. **10**

[TURN OVER

3

(मराठी रुपांतर)

(3 तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. परंतू एका विभागातील जास्तीत जास्त तीन प्रश्न सोडवा.
- २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

विभाग - १

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- (अ) कुर्नोचे अल्पाधिकार प्रतिमान स्पष्ट करा. १०
- (ब) केंद्रिकृत कार्टेलच्या स्थितीत किंमत व उत्पादन निश्चितीचे स्पष्टीकरण करा. १०
- (क) खेळ सिध्दांतातील कैद्याची कोंडी स्पष्ट करा. १०

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- (अ) घटक आणि वस्तू बाजारात पूर्ण स्पर्धा असताना उत्पादन घटकांची किंमत कशा प्रकारे निश्चित केली जाते ते स्पष्ट करा. १०
- (ब) व्याजाच्या कर्जाऊ निधी सिध्दांताची चर्चा करा. १०
- (क) “ धोका व अनिश्चितता पत्करण्याचा मोबदला म्हणजे नफा ” चर्चा करा. १०

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- (अ) उत्पादन व उपभोगातील सार्वत्रीक समतोलाची चर्चा करा. १०
- (ब) पॅरेटोच्या सिमांत पर्याप्ततेच्या अटी व पूर्ण स्पर्धा यातील संबंध दर्शवा. १०
- (क) कॅल्डोर व हिकस यांच्या सामाजिक कल्याणाच्या क्षतीपुरक तत्वाची चर्चा करा. १०

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- (अ) माहितीचे अपयश म्हणजे काय ? चूकीची बाजारपेठ (missing market) संकल्पना स्पष्ट करा. १०
- (ब) प्रतिकूल निवड समस्या स्पष्ट करून ती बाजारसंकेताच्या साहाय्याने कशी सोडवली जाते ते सांगा. १०
- (क) कार्यक्षमता वेतन सिध्दांताचे स्पष्टीकरण करा. १०

[TURN OVER

विभाग - २

५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(अ) IS वक्र काढा व त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०

(ब) LM वक्राचा उतार व राजकोषीय धोरणाची परिणामकारकता यातील संबंध दर्शवा. १०

(क) IS-LM प्रतिमानानुसार समग्र मागणी वक्र कसा काढतात ते दाखवा. १०

६. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(अ) स्थिर विनिमय दराच्या बाजूने व विरोधी मतांचे स्पष्टीकरण करा. १०

(ब) विनिमय दराच्या खरेदी शक्ती समता सिद्धांताची चर्चा करा. १०

(क) व्यवहार शेषातील असमतोल म्हणजे काय ? व्यवहार शेषातील असमतोल दूर करण्यासाठी योजलेल्या उपायांची चर्चा करा. १०

७. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(अ) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या सनातन पंथीय सिद्धांताची चर्चा करा. १०

(ब) प्रस्ताव वक्राच्या साहाय्याने संतुलित व्यापार शर्ती कशा निश्चित होतात ते स्पष्ट करा. १०

(क) संरक्षित व्यापार धोरणाचे बाजूचे मुद्द्यांचे स्पष्टीकरण करा. १०

८. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

(अ) सार्वजनिक वस्तू व गुणात्मक वस्तूची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०

(ब) करदेय क्षमता तत्वाची चर्चा करा. १०

(क) अतिरिक्त करभार म्हणजे काय ? तो कसा मोजला जातो. १०